

**FOLKETINGET
RIGSREVISIONEN**

Maj 2024

**Rigsrevisionens notat om
beretning om**

**Forsvarsministeriets
beredskab til at bekæmpe
olie- og kemikaliefurening
af havet**

Vedrører:**Statsrevisorernes beretning nr. 7/2023 om Forsvarsministeriets beredskab til at bekæmpe olie- og kemikalieforurening af havet**

18. april 2024

RN 404/24

Forsvarsministerens redegørelse af 23. marts 2024

1. Rigsrevisionen gennemgår i dette notat de initiativer, som forsvarsministeren vil iværksætte som følge af Statsrevisorernes bemærkninger og beretningens konklusioner. Dette sker med henblik på at vurdere, om Forsvarsministeriets initiativer adresserer den kritik, der fremgår af Statsrevisorernes bemærkninger og Rigsrevisionens beretning.

 Konklusion

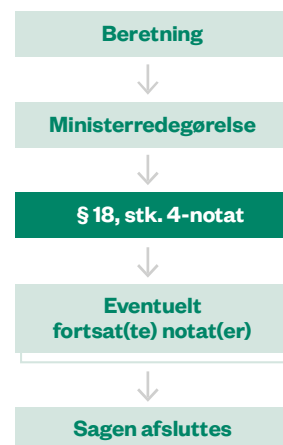
Rigsrevisionen finder, at forsvarsministeren har redegjort for, hvordan Forsvarsministeriet vil følge op på de væsentligste kritikpunkter i beretningen og Statsrevisorernes bemærkninger.

Forsvarsministeren ser med stor alvor på udfordringerne for Forsvarsministeriets havmiljøberedskab. Ministeren ser Rigsrevisionens konklusioner som utvetydige og hæfter sig særligt ved, at beredskabet ikke kan bekæmpe alle de typer af forurening, der følger af lovgivningen, at beredskabet ikke har tilstrækkelig kapacitet, og at beredskabet ikke kan bekæmpe forurening hurtigt nok.

Forsvarsministeren oplyser, at nye skibe tidligst vil kunne overtage havmiljøberedskabet fuldt ud i 2032, men at en løsning ikke kan vente til 2032. Forsvarsministeriet har derfor igangsat et arbejde med at afdække mulige løsninger og afbødende tiltag. Ministeren forventer, at der inden sommer vil være udarbejdet en indstilling og på den baggrund blive truffet beslutning om en fremtidig løsning.

Rigsrevisionen vil fortsat følge udviklingen og orientere Statsrevisorerne om:

- Forsvarsministeriets arbejde med at iværksætte tiltag, som kan bidrage til at sikre, at beredskabet kan bekæmpe forurening i overensstemmelse med lovgivningen og internationale anbefalinger, indtil ministeriet har anskaffet nye skibe til beredskabet. Den første opfølgning forventes i 2. halvår 2024.

Sagsforløb for en større undersøgelse

Du kan læse mere om forløbet og de enkelte step på www.rigsrevisionen.dk

I. Baggrund

2. Rigsrevisionen afgav i januar 2024 en beretning om Forsvarsministeriets beredskab til at bekæmpe olie- og kemikaliefurening af havet. Formålet med undersøgelsen var at vurdere, om Forsvarsministeriet har sikret, at der er et tilfredsstillende beredskab til at bekæmpe olie- og kemikaliefurening af havet.

3. Da Statsrevisorerne behandlede beretningen, fandt de det kritisabelt, at Forsvarsministeriets beredskab til at bekæmpe olie- og kemikaliefurening af havet ikke lever op til lovgivningen på området og internationale forpligtelser.

Statsrevisorerne fandt det foruroligende og påtalte, at Forsvarsministeriets beredskab hverken har evnen til at bekæmpe visse typer af olie- og kemikaliefurening, en tilstrækkelig kapacitet til at dække opgaven eller en tilstrækkelig hurtig responstid.

Statsrevisorerne så med stor alvor på, at det danske havmiljø har været og fortsat frem til 2030'erne vil være udsat for en unødigt risiko for forureningsulykker. Statsrevisorerne fandt det meget bekymrende, at Forsvarsministeriet har kendt til det mangelfulde beredskab længe og allerede i 1996 vurderede, at miljøskibene var forældede. Dette ønskede Statsrevisorerne at påtale.

4. Hele sagen kan følges på www.rigsrevisionen.dk og på www.ft.dk/Statsrevisorerne.

5. Bilag 1 viser Folketingets behandling af beretningen.

II. Gennemgang af ministerens redegørelse

Forsvarsministeriets indstilling og beslutning vedrørende mulige løsninger

6. Forsvarsministeren oplyser i sin redegørelse, at Forsvarsministeriet i 2023 indgik en aftale om et forprojekt til at anskaffe nye skibe til beredskabet. Den nye type af skibe skal ifølge ministeren bl.a. sikre, at havmiljøberedskabet fremover lever op til national lovgivning samt internationale forpligtelser og aftaler og samtidig har den fornødne kapacitet. Ministeren oplyser, at det forventes, at de nye skibe tidligst vil kunne overtage havmiljøberedskabet fuldt ud i 2032.

Ministeren oplyser, at en løsning ikke kan vente til 2032. Det fremgår af ministerens redegørelse, at Forsvarsministeriets Materiel- og Indkøbsstyrelse derfor er blevet anmodet om at afdække mulige løsninger.

Ministeren oplyser, at afdækningen, der blev indledt den 14. december 2023, består af en markedsundersøgelse, der omfatter muligheder for at leje og købe eksisterende miljøfartøjer.

Ministeren oplyser, at forsvarsforligskredsen den 11. januar 2024 er blevet orienteret om mulige afbødende tiltag, herunder anvendelse af eksisterende kapaciteter, tilvejebringelse af mere kapacitet, anvendelse af Forsvarets øvrige kapaciteter og internationalt samarbejde.

Ministeren oplyser også, at forsvarsforligskredsen den 20. marts 2024 fik en status på markedsundersøgelsen. På mødet blev Forsvarsministeriets Materiel- og Indkøbsstyrelse i samarbejde med Forsvarskommandoen anmodet om at udarbejde en endelig indstilling til en fremtidig løsning. Det fremgår af ministerens redegørelse, at det er ministerens forventning, at der på baggrund af indstillingen kan træffes en beslutning inden sommer.

7. Rigsrevisionen vil fortsat følge Forsvarsministeriets arbejde med at iværksætte tiltag, som kan bidrage til at sikre, at beredskabet kan bekæmpe forurening i overensstemmelse med lovgivningen og internationale anbefalinger, indtil ministeriet har anskaffet nye skibe til beredskabet. Den første opfølgning forventes i 2. halvår 2024.

Birgitte Hansen

Bilag 1. Folketingets behandling af beretningen

Beretning (nr.), dato for Statsrevisorernes mødebehandling og ministerredegørelse(r)	Behandlet i udvalg	Teknisk gennemgang ved Statsrevisorerne og Rigsrevisionen	Udvalgs-spørgsmål (nr.)	Indkaldt til samråd	Statsrevisorerne har holdt møde med ministeren	§ 20-spørgsmål
Forsvarsministeriets beredskab til at bekæmpe olie- og kemikaliefurening af havet (nr. 7/2023) 22-01-2024 Ministerredegørelse: Forsvarsministeren: 23-03-2024	Finansudvalget: 01-02-2024 Forsvarsudvalget: 29-02-2024 Miljø- og Fødevarerudvalget: 29-02-2024		Forsvarsministeren: 02-02-2024 (133)	Forsvarsudvalget: 29-02-2024		